

ԻՐԱՆԸ - ԲԱՆԵՍԻՐԵԿԸ

**ՄԱԿԱՐ ԱՔԵՂԱ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆԻ ՔԱՐՈՁԸ՝
ԽՈՍՎԱԾ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱՎՈՐՁԻ
ՎԻՐԱՊԷՑ ԵԼՆԵԼՈՒ ՏՈՆԻՆ
(13 ՀՈՒՆԻՍԻ 1998 Թ.)**

*«Ընդ որոյ սիւն բոցոյ առաջնորդեր
անձանօք ճանապարհին. զարեգակն
անվնաս ետուր առատ ասպնջակա-
նութեան» :*

(ԻՄԱՍՍ. ՍՈՂՈՄՈՆԻ ԺԸ 3)

Աստվածաստեղծ տիեզերքը՝ աստվածային այս հրաշալի տնտեսությունը, որը Տերունական ներդրում է, անտարակույս, անցյալի լինել չի կարող. քանզի որտեղ Աստված է՝ այնտեղ է նպատակը, նշմարիտը և իրականը: Այդ նպատակադրյալ տիեզերքի մեջ գլխավորումը է հանդիսանում մարդ արարածը Աստծո իր նմանությամբ, ինչպես Սուրբ Գրքում է ասում. «Մարդ ստեղծեմք մեր կերպարանով ու նմանությամբ» (ԾՆ. Ա .26), այսինքն՝ բանականությամբ և ունեցած ստեղծագործ կարողությամբ: Հիրավի մեզ շնորհված աստվածային պատկերն ու նմանությունը այլ բան չէր կարող լինել, ի՞նչ ոչ այն ստեղծագործ ուժը, որը յուրաքանչյուր անհատ ունի իր իսկ էության խորքերում, և այդ ուժի որոնումը, փնտրությունը, ջանքը կարևոր ազդակ է մեր լինելիության արժևորման ճանապարհին: Այլ կերպ ասած, տիեզերքի մեջ ապրելով մարդը հասուն կարտականություն ունի՝ կոչված է հատուկ առաքելության, որն է՝ մասնակցություն աստվածային հավերժական և կատարյալ ստեղծագործական ծրագրին:

Այս մտածումները մեզ ավելի են տալիս խորհելու այն մասին, թե արդյո՞ք ինչպիսի՞նք կլինեն մարդ էակի կյանքը առանց աշխատանքի, ի՞նչ իմաստ գոյություն պիտի ունենա մարդկային կյանքում քառանգ մորը արարելու, գեղեցիկը ստեղծելու, առանց ջանքի Աստծով մեր իսկ կյանքը արժևորելու:

Սիրելի հավատացյալներ, շատ են զանազան կերպերը ստեղծագործ կյանք ունենալու: Եկեղեցու կարևոր պարտականություններից մեկն այն է, որ մարդ անհատը անցնելով Սուրբ Գրքի աստվածնաճշողական պրիզմակից, պիտի գտնի այն մնայուն արժեքը, որի մասին մեր Տեր Հիսուս Քրիստոս իր եռամյա առաքելության ընթացքում հաճախ էր խոսում, քարոզում, հայտարարում, և որն էլ պատճառ դարձավ, որ առաքյալներից մի խմբից, լավ ըմբռնելով իրենց վարդապետի բերած նոր կյանքի, առավել կյանքի ձգտումը, հայտարարեցին, թե՝ «Դու հավիտենական կյանքի խոսքն ունես» (Հովհաննես 8 69):

Ահավասիկ Հիսուսի առաքյալները այդ իսկ խոսքերի տարածման պատասխանատուները հանդիսացան աշխարհով մեկ, քանզի նրանց տրվեց պարտականությունը Տիրոջ կողմից. «Գնացե՛ք ամբողջ աշխարհով մեկ և քարոզեցե՛ք Ավետարանը բոլոր մարդկանց» (Մարկոս 16 15):

Անտարակույս հավիտենական կյանքից անմասն մնալ չէր կարող նաև մեր ժողովուրդը, որը առաքելական առաջին իսկ շրջանից բացեց իր հոգու դռները Աստծո խոսքի առաջ իրեն պարարտ հող՝ գիտակցելով և ըմբռնելով, թե որտեղ է

կյանքի իրական և հշմարիտ արժեքը: Մշտապես ունկնդիր լինելով մեր Տիրոջ՝ Հիսուս Քրիստոսի այն հրաշալի հայտարարությանը, քե՛ս « Խճե հզուս է մարդուն, երե ամբողջ աշխարհը շահի, քայց իր անձը կորցնի» (Մարկոս Ը 36), հայ ժողովուրդը երբեք չցանկացավ կորցնել իր անձը, սնանատականությունը, իր գեմը: Եվ ինքն իրեն պահպանելու համար կտրեց, անցավ Գողգոթայի չարչարաշատ նանապարիկ, մինչև որ երկնային Տերը շնորհեց նրան «Լույսն Իմանալիս» մեր հավատո հոր՝ Ս. Գրիգոր Լուսավարչի կողմից, Հայաստան աշխարհում ֆրիտուսնության պետականացման նախարհով, որը մշտապես իր հոգում վառ պահեց Տիրոջ խոսքերը իբրև չափ սերունդական. «Խալարի փախալին և ժողովրդին առաջնորդում էր բոցի սյունը սննդանոյ՝ նանապարհին» (Իմաստ. Սողոմոնի ԺԸ 3):

Սիրելի հավատացյալներ, Հայաստանյայց մեր Սուրբ եկեղեցին այսօր տոնում է մեր հավատո հոր՝ Ս. Գրիգոր Լուսավարչի ելնել վերապից: Երկար տարիներ վերապում մնալուց հետո, Տիրոջ նախախնամությամբ դուրս գալով, Ս. Գրիգորը, համաձայն Ագաթանգեղոսի մեզ ավանդած պատմության, Տիրոջ ավետիսով լցունց Նախյան երկրի զավակներին հոգեմբեր: Եվ երբ Տիրոջ վերջին մուտը երուսաղեմ հաղթական մուտք հեղ անվանում՝ իմանալով հանդիս, որ Նա գնալի չարչարանք, խաչելություն և մահ էր գնում, ապա Ս. Գրիգոր Լուսավարչի ելքը վերապից անվարանորին հաղթական ելք էր, բանգի ինչպես Տերը հարություն առավ չարչարանքից, Լուսավորիչը ես հարուցյալ կերպով դուրս եկավ վերապից վստե փրկության ուղիս հայոց:

Այսօր մեր ժողովրդի համայն, հետևապես, կարևորագույն տոներից մեկն է՝ մեր հավատի իմնադրության տոնը, ելքատակումը: Եվ մենք որպես եկեղեցի, բաժանյալ և ժողովուրդ այսօր Միածնալից այս առհարում, այս սրբազան վայրում, հավանված եմք միասին մեկ անգամ ևս գնություն և վառ մասուցանելու առ Աստված այն լույսի համար, այն հավիտենական խոսքերի համար, որոնք Աստված հեղեց մեր օրինած երկրի վրա:

Զմուռանալ, որ երկնային Տերը մեր անցած 1700 տարիների հանապարհին մեզ համար «անվնաս արապակ էր» (Իմաստ. Սողոմոնի ԺԸ 3), ապավեն մեր բոլոր դժվարությունների ժամանակ:

Սիրելի հավատացյալներ, այս հրաշալի օրվա առթիվ մեզ մնում է շնորհավորել մեր հավատավոր ժողովրդին ողջ աշխարհով մեկ՝ մաղբիլով, որ Տերը լինի մեր նորոգյալ կյանքի, ազատ, ինքնիշխան և անկախ մեր հայրենիքի և պետականության միակ առաջնորդը դեպի հավիտենական կյանք:

«Շնորհիք, սեր և խաղաղություն Տեսուն մերոյ ելիցի ընդ ձեզ և ընդ ամենեքեանդ»:

Ամեն: